

DÉLI ASZC
APPONYI SÁNDOR MEZŐGAZDASÁGI TECHNIKUM,
SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM

7184 LENGYEL Petőfi u. 5.
Tel: 06 74/582-513 Fax: 06 74/482-375
E-mail: vetelkedo.lengyel@gmail.com
apponyi.lengyel@deliaszc.hu

„Ember és környezete” vetélkedő

Lengyel

2023.

Beküldési határidő: 2023. március 17.

Csapattagok neve:

Iskola neve, címe:

Felkészítő tanár neve, elérhetősége:

1. Hibakereső

Az alábbi felsorolások minden csoportjába egy- egy hiba csúszott. Karikázzátok be a hibás állítás számát!

A Duna– Dráva Nemzeti Parkra jellemző:

1. Zselic	1. kecsége	1.európai hód
2.fekete gólya	2. Gemenc	2.lisztos kankalin
3.Kolon-tó	3. Káli- medence	3. királyharaszt

A Duna- Ipoly Nemzeti Parkra jellemző:

1.magyarföldi husáng	1. Dinnyési- fertő	1.Ság hegy
2. Pilisszántói kőfülke	2. Martonyi pálos kolostor	2.Szénások
3.Hanság	3.nyugati pisedenevér	3.pilisi len

Körös- Maros Nemzeti Parkra jellemző:

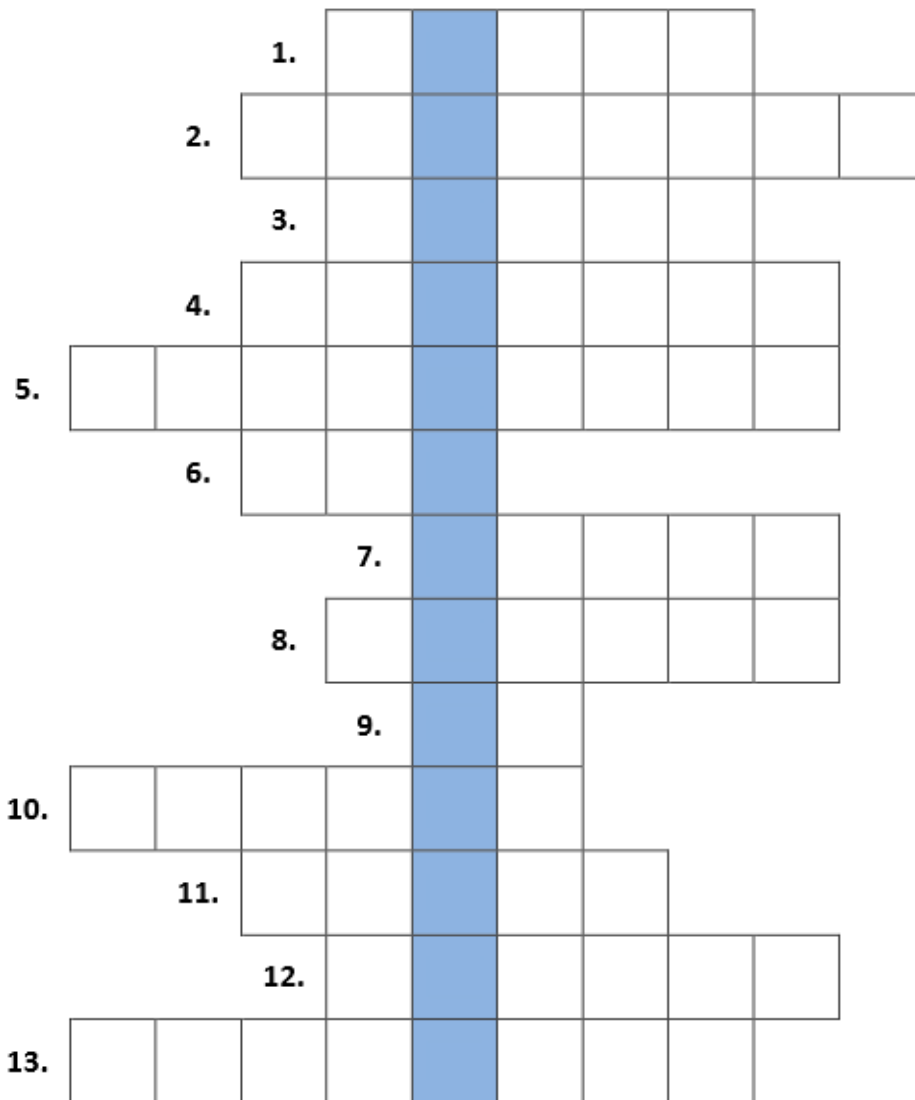
1. kunhalom	1.Mágor-puszta	1.túzok
2. homokbucka	2. vetővirág	2.Kígyósi tanösvény
3. nagy szikibagoly lepke	3.ősborókás	3.gejzirkúp

Készítsetek egy hasonlót a további Nemzeti Parkok valamelyikére, jelöljétek a hibásat!

.....Nemzeti Parkra jellemző

1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.

2. Keresztrejtvény

1. Állóvizek
2. Kén- dioxid vizes oldata
3. Ritka vízi emlős. Fekete István regényhős.
4. Jégkristályok, jégtűk lerakódása hideg tárgyak felszínén, kb. -85°C hőmérsékleten.
5. A Duna két ága által közrefogott sziget.
6. A térképen ilyen színnel jelöljük a vizeket.
7. Az állóvizek feltöltődésének első szakasza.
8. Felszín alatti vizek természetes felszínre törése.
9. Téli csapadékforma.
10. Az a folyamat, amelynek során folyékony anyagból szilárd lesz.
11. Az Alföld legnagyobb folyója.
12. A folyó szűk, mély áttörési völgye.
13. A z időjárás és az éghajlat eleme is.

3. Találjátok ki az élőlények nevét!

1. ZÚKTO A Körös- Maros N. P. címerében szereplő állat	2. ASOKSSI SKSAÁ A Balaton- felvidéki N. P. védett állata	3. FKANCSÜLOÚ RDEENÉV A Fertő-Hanság N. P. védett emlőse
4. AAPRGLI SSA A Bükk N. P. védett madara	5. YGNA PELEKSZÓJTÁSZNI Az Aggteleki N. P. legszebb nappali lepkéje	6. YTÉNIPE RNMÁA A Duna-Ipoly N. P. fokozottan védett hala

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

4. Meki vs. egészséges menü

Barátaiddal/barátnóiddal egy gyorsétterembe mész, ahol kétféle menü közül választhatok.

1. menü

1 db hamburger 495 kcal, 1 adag sült krumpli 340 kcal, 4 dl szénsavas üdítő 170 kcal, ketchup 5 kcal, és végül desszertnek fagyalt 230 kcal

2. menü

Egészséges tál: 1 adag natúr csirkemell 110 kcal, köretnek 10 dkg vegyes zöldség 40 kcal, desszertnek mézes gyümölcssaláta 120 kcal és 3 dl jeges tea 4 kcal.

a) Számoljátok ki mennyi kalóriát visztek be a szervezetedbe az 1. menüvel.

Röviden írjátok le a véleményeteket róla.

b) Számoljátok ki mennyi kalóriát visztek be a szervezetedbe a 2. menüvel.

Röviden írjátok le erről is a véleményeteket.

c) Számoljátok ki, hogy hány százalékkal kevesebb kalóriát visztek be a szervezetbe, ha az egészségesebb táplálkozást választjátok.

5. Mit jelentenek az alábbi logók?

1.

2.

3.

4.

5.

6. Totó

Válaszoljátok meg az alábbi kérdéseket. Minden kérdésre csak egy válasz adható.

1. Melyik üzletlánc vezette be először hazánkban a biológiailag lebomló bevásárlószatyrot?

- a. Tesco
- b. Auchan
- c. Spar

2. Mit vesz leginkább figyelembe egy környezettudatos vásárló egy termék vásárlásánál?

- a. árát
- b. származási helyet
- c. miből készült

3. Miből lehet alternatív üzemanyagot előállítani?

- a. kőolaj
- b. algák, moszatok
- c. tej

4. Mi számít környezetkímélő vásárlásnak?

- a. többször kisebb kiszerelésben

- b. többször nagyobb kiserelésben
- c. kevesebbszer nagyobb kiserelésben

5. Az alábbiak közül, melyik adja a legtöbb energiát?

- a. vitamin
- b. szénhidrát
- c. ásványanyag

6. Mit nem szokás feltüntetni egy élelmiszercímkén?

- a. a termék nagyon egészséges, vitaminokban, rostanyagban gazdag
- b. a termék valamilyen betegség megelőzésére, gyógyítására alkalmas
- c. a terméknek jó az íze

7. Az alábbi zöldségek közül melyik a legegészségesebb?

- a. egy gyár mellett vadon növő burgonya
- b. házi bioparadicsom
- c. nagyüzemi termesztésű zöldborsó

8. Melyik növényben található a legtöbb C-vitamin az alábbiak közül?

- a. paprika
- b. zöldborsó
- c. szilva

9. Melyiket használják fel ételszínezéshez?

- a. kárminvörös bíborbogár
- b. feketesárga prémesbogár
- c. vörösnyakú dögbogár

10. Melyik termékben a legkevesebb a tartósítószer?

- a. dobozos ivólé
- b. üveges üdítőital
- c. ételkonzerv

7. Szelektív hulladékgyűjtés

A szelektív hulladékgyűjtéssel lehetőséget biztosítunk a hasznosítható anyagok ismételt felhasználására. Ezzel csökkentjük a lerakásra vagy elégetésre kerülő hulladék mennyiségét. Megéri-e a szelektív hulladékgyűjtés? A környezet védelmén kívül eredményez-e anyagi megtakarítást?

A kérdések megválaszolására végeztetek számításokat az alábbi adatok felhasználásával:

Egy 50 lakásból álló társasház hulladékait 10 db 240 l-es kukában gyűjti. A kukákat hetente 2-szer üríti a Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt.

Egy 240 l-es kuka egyszeri ürítési díja: 1.500,- Ft.

A hulladék átlagos összetétele: 25 % présetlen PET palack, 15 % papír, 5 % fém, 25 % komposztálható biohulladék és 30 % egyéb vegyes hulladék.

a.) Mennyibe kerül a heti hulladékelszállítás?

b.) A keletkező hulladékból hetente hány kukányi a PET palack, a papír, a fém, a biohulladék és az egyéb vegyes hulladék?

c.) Szelektív hulladékgyűjtés és kézi PET palackprés bevezetésével mennyibe kerül a heti hulladékelszállítás, ha 1 db 240 l-es tömörített PET palackot tartalmazó kuka egyszeri ürítési díja 600,- Ft, a papírtartalmúé is 600,- Ft, a biohulladéké 400,- Ft, míg a fémtartalmút térítésmentesen viszik el? (A PET palackokat a kézi prés az eredeti 40 %-ára tömöríti össze.)

d.) Mennyi a heti megtakarítás Ft-ban?

e.) Mennyi az éves megtakarítás Ft-ban? (A számításnál 1 év = 52 hét)

8. Madárvédelmi ismeretek

A képeken különféle madárvédelmi eszközöket és praktikákat láthattok. Írjátok le, hogy melyiknek mi a célja!

1.

2.

3.

4.

5.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

A képek közül melyik eszköz az, amelyiket csak egy madárfajnak tudunk kihelyezni, mert csak ő használja? Melyik ez a faj? *(A helyes válaszok fél pontot érnek!)*

Madárvédelmi eszköz száma: _____

Madárfaj neve: _____

9. „Madarat tolláról,...”

a) Írd a képek alá a madarak nevét!

© Kókay Szabolcs - MME - www.mme.hu

© Kókay Szabolcs - MME - www.mme.hu

© Kókay Szabolcs - MME - www.mme.hu

© Nagy Károly - www.mme.hu

© Kókay Szabolcs - MME - www.mme.hu

b) Húzd alá a nálunk telelő madarak nevét:

molnárfecske, fácán, bütykös hattyú, gyurgyalag, búbos cinege, fehér gólya, fülemüle

c) Mivel etethetjük télen a madarakat?

+10. Készíts étlapot a madarak számára!

A3-es méretben készítsetek egy plakátot színes ceruzával/ filccel/ ragasztással, tehát teljesen szabadon választott technikával felhívva a madáretetők figyelmét a helyes táplálékokról illetve a kihelyezés módjáról!

Az elkészített plakátot a döntő napján hozzátok magatokkal, mivel akkor kerülnek kiállításra, értékelésre.